

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

SYMBOLS II: Memory

Διεθνής Έκθεση Αρχιτεκτονικής και Σύγχρονης Τέχνης

20 Μαΐου - 15 Ιουνίου 2023

KAM, Γιαλί Τζαμί, Sabbionara, Άγιος Ρόκκος & Χαμάμ οδού Κατρέ

Υπό τον γενικό τίτλο **“SYMBOLS II: Memory”** παρουσιάζονται στην πόλη των **Χανίων** οι εκθέσεις αρχιτεκτονικής και σύγχρονης τέχνης **«SYMBOLS»** και **«Αθήνα, 200 χρόνια 200 κτίρια»**, σε μια συνεργασία του πολιτισμικού φορέα **CityLab** με το **Κ.Ε.Π.ΠΕ.ΔΗ.Χ** και το **Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (KAM)** και την **υποστήριξη της Περιφέρειας Κρήτης και του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής**.

Η έκθεση θα διαρκέσει από τις **20 Μαΐου** έως και τις **15 Ιουνίου 2023** και θα αναπτύσσεται παράλληλα σε **5 ιστορικά τοπία της Παλαιάς Πόλης των Χανίων**: το KAM, το Γιαλί Τζαμί, την Πύλη Sabbionara, το εκκλησάκι του Αγίου Ρόκκου και το Χαμάμ στην οδό Κατρέ. Η βιωματική εμπειρία της περιήγησης στο σύνολο της διάσπαρτης έκθεσης, οι δυναμικές δαιδαλώδεις διαδρομές οι οποίες συνδέουν τους διακριτούς χώρους που τη φιλοξενούν, ανακαλούν στη μνήμη την αρχετυπική μορφή του μυθικού λαβύρινθου, όπου μια αφαιρετική εκδοχή του αποτελεί και το λογότυπο της παρούσας έκθεσης.

Η **“SYMBOLS II: Memory”** προσδοκά να λειτουργήσει με πολλαπλούς τρόπους. Πρώτος σημαντικός στόχος είναι να γεφυρώσει, με την έννοια του συμβόλου, έργα από διαφορετικές πηγές δημιουργίας, ώστε η αρχιτεκτονική, η γλυπτική, η ζωγραφική και η μουσική να συνυπάρξουν σημασιολογικά, να ανασυγκροτήσουν τα χαρακτηριστικά της

Αναγεννησιακής ταυτότητάς τους και οι καλλιτέχνες να πάψουν να υπερασπίζονται τα όρια των τεχνών. Δεύτερος στόχος είναι να δώσει στους νέους δημιουργούς τη δυνατότητα και τη δύναμη να συνομιλήσουν μπροστά στο ευρύ κοινό με τους καταξιωμένους δασκάλους τους. Τέλος, η ίδια η έκθεση **“SYMBOLS”** αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί ένα εφαλτήριο γένεσης καλλιτεχνικών έργων, αφού σε αυτήν δεν παρουσιάζονται μόνο επιλεγμένα έργα βάσει της θεματικής, αλλά και όσα δημιουργούνται για το ίδιο το θέμα του συμβόλου καθώς και για τη συμμετοχή στη διαλεκτική που διαμορφώνει η έκθεση. Όλα τα ανωτέρω, συνοψίζονται στην πρόθεσή μας να προβληματίσουμε τους δημιουργούς και τους παραλήπτες, να δηλώσουμε ότι η τέχνη δεν είναι διαδικασία, διότι αναλαμβάνει να πει αυτά που δεν μπορούν να ειπωθούν αλλιώς, και εν κατακλείδι να θέσουμε ξανά, με διαφορετικές διατυπώσεις το ίδιο αέναο ερώτημα: «Τι είναι η τέχνη;», που κάποτε θεωρούσαμε ότι ο Λέων Τολστόι το είχε απαντήσει για πάντα...

“SYMBOLS II: MEMORY”

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ

Παναγιώτης Πάγκαλος

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ (αλφαβητική σειρά)

Jason Austin, Armand Biglari, Mario Botta, Peter Eisenman, Alberto Ferlenga, Kalos & Klio, Thilo Krense, Lars Krückeberg, Aleksandr Mergold, Laurie Olin, Wolfram Putz, Heike Schuppelius, Yvonne Smink, Thomas Willemeitz, Δημήτριος Αγαθόπουλος, Σταύρος Αλιφραγκής, Αριστείδης Αντονάς, Δημήτρης Αντωνακάκης, Σουζάνα Αντωνακάκη (1935-2020), Άγγελος Αντωνόπουλος, Θεοδώρα Βασιλειάδου, Αριάδνη Βοζάνη, Χρύσα Βουδούρη, Γιούλη Γεωργοσοπούλου, Δημήτρης Γιαννίσης, Σωκράτης Γιαννούδης, Βασίλης Γκανιάτσας, Δημήτρης Γουρδούκης, Σταύρος Γυφτόπουλος, Αριστοτέλης Δημητρακόπουλος, Δέσποινα Ζαβράκα, Κατερίνα Ζαφειροπούλου, Δημήτρης Ησαΐας, Κωνσταντίνος Κανελλόπουλος, Πανίτα Καραμανέα, Νεφέλη Εκάτη Κατσαρού, Γιάννης Κίζης, Κωσταντής Κίζης, Σπύρος Κίζης, Μαρία Κοκκίνου (1958 -

2022), Μανόλης Κορρές, Ζήσης Κοτιώνης, Τάκης Κουμπής, Αντωνία Κουναλάκη, Ανδρέας Κούρκουλας, Νεφέλη Κυρκίτσου, Ηλίας Κωνσταντόπουλος, Α. Μ. Κωτσιόπουλος, Ανδρέας Λάζαρης, Μιχάλης Μανουσάκης, Αφροδίτη Μαραγκού, Τίνα Μαρινάκη, Γιάννης Μαρκαντωνάκης, Φρύνη Μουζακίτου, Τάσος Μπίρης, Λαμπρινή Μποβιάτσου, Κωνσταντίνος Μπούρας, Ηλίας Μπουργιώτης, Κυριάκος Μορταράκος, Κωνσταντίνος Μωραΐτης, Κώστας Ντάφλος, Ιωάννης Οικονόμου, Παναγιώτης Πάγκαλος, Κωνσταντίνος Παπαδημητρακόπουλος, Σπύρος Παπαδόπουλος (1966-2023), Τάσης Παπαϊωάννου, Γεώργιος Α. Πανέτσος, Φοίβος Πανηγυράκης, Απόστολος Πάνος, Νίκος Πατσαβός, Τσαμπίκος Πετράς, Σπυριδούλα Πολίτη, Κώστας Πουλόπουλος, Χάρης Πρέσσας, Γιώργος Ρυμενίδης, Ρένα Σακελλαρίδου, Κωνσταντίνος Σερράος, Ανδρέας Σιτορέγκο, Σοφία Σοφιανού, Σταύρος Σταυρίδης, Δήμητρα Σταυροπούλου, Εύα Στεφανή, Βαγγέλης Στυλιανίδης, Ερμιόνη Συρογιαννοπούλου, Παναγιώτης Τανιμανίδης, Ελένη Τάτλα, Αναστάσιος Τέλλιος, Κωνσταντίνος Τηλιγάδης, Γιώργος Τζιτζιλιάκης, Νίκος Τρανός, Γιώργος Τριανταφύλλου, Κατερίνα Τρυφωνίδου, Βενετία Τσακαλίδου, Σοφία Τσιράκη, Βασίλης Τσονάκας, Κυριακή Τσουκαλά, Δημήτρης Α. Φατούρος (1928-2020), Αναστασία Φερεντίνου, Παντελής Χανδρής, Κωνσταντίνος Χατζάρας, Δήμητρα Χατζηανδρέου, Τζίμης Χύτας.

ΩΡΑΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Καθημερινές: 10:00 - 14:00 και 18:00 - 21:00

Σάββατα: 11:00 - 14:00 και 18:00 - 21:00

Κυριακές: 17:00 - 21:00

Η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό.

Πληροφορίες: τηλ. 2821034200 & 2121050020, www.chania-culture.gr,
www.citylab.edu.gr, www.entertain.gr.

Η ΕΚΘΕΣΗ “SYMBOLS”

Η Έκθεση με τίτλο **“SYMBOLS”** θα συμπεριλαμβάνει τμήμα της διεθνούς Έκθεσης **“Symbols & iconic ruins”**, η οποία έλαβε χώρα στο **Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης ΕΜΣΤ** το διάστημα 27.05-31.10.2021 και χαρακτηρίστηκε ως η κορυφαία Έκθεση Αρχιτεκτονικής και Τέχνης για το 2021 στην Ευρώπη, αλλά και νέα έργα που δημιουργήθηκαν ειδικά για την έκθεση και παρουσιάζονται για πρώτη φορά. Η έκθεση διερευνά τους τρόπους που αντιλαμβανόμαστε, και προσεγγίζουμε τα ισχυρά πολιτισμικά σύμβολα, συγκεντρώνοντας υπό ένα κοινό νοηματικό πλαίσιο σύγχρονα έργα τέχνης και αρχιτεκτονικής από σημαντικούς καλλιτέχνες και αρχιτέκτονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Πρόκειται για ένα εγχείρημα σύνθεσης διαφορετικών εκδοχών της έννοιας του συμβόλου, μέσα από εκλεκτικές συγγένειες και κοινά χαρακτηριστικά, ανεξάρτητα από το εάν οι πηγές και οι διαδικασίες παραγωγής των συμβόλων διαφέρουν ριζικά μεταξύ τους. Πέρα από τα αυτόνομα έργα, τα οποία σχολιάζουν στοχαστικά τη σχέση της καλλιτεχνικής και αρχιτεκτονικής δημιουργίας με τα σύμβολα, στον κεντρικό κορμό της έκθεσης παρουσιάστηκαν τρία διακριτά και αλληλένδετα σύνολα: η Ακρόπολη των Αθηνών, η μεταπολεμική αρχιτεκτονική παραγωγή της Κεντρικής Ευρώπης και αναφορές στο Τείχος του Βερολίνου. Όπως αναφέρει ο επιμελητής της έκθεσης, Δρ. Παναγιώτης Πάγκαλος: «Στόχος είναι να δομηθεί ένας ιδιόμορφος διάλογος μεταξύ διαφορετικών ερειπίων, με επίκαιρη συμβολική αξία!». Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφτείτε τους παρακάτω συνδέσμους: <https://www.emst.gr/en/exhibitions-en/symbols-and-iconic-ruins> <https://www.citylab.edu.gr/symbols>

Η ΕΚΘΕΣΗ «ΑΘΗΝΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ 200 ΚΤΙΡΙΑ»

Η Έκθεση με τίτλο **"Αθήνα 200 χρόνια 200 κτίρια"**, η οποία πραγματοποιήθηκε στον Πύργο Βιβλίων της Εθνικής Βιβλιοθήκης Ελλάδος στο **Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος** από την Πέμπτη 9 έως την Κυριακή 12 Δεκεμβρίου 2021. Η έκθεση ήταν βασισμένη στο [βιβλίο-λεύκωμα](#) "Αθήνα 200 χρόνια 200 κτίρια", το οποίο εκδόθηκε από το grad review σε επιμέλεια Μανώλη Αναστασάκη και η οποία θα παρουσιαστεί αυτούσια στα Χανιά, όπως παρουσιάστηκε και στο Κ.Π.Ι.Σ.Ν.

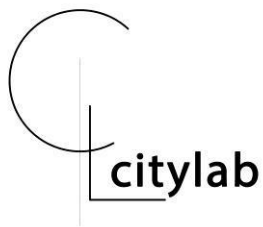
Ο Πολιτισμικός φορέας CITYLAB

Η ΑΜΚΕ CITYLAB (www.citylab.edu.gr) αποτελεί μια πρωτοβουλία παραγωγής διαλεκτικής γνώσης μέσω της δημιουργίας ενός διεπιστημονικού διαύλου επικοινωνίας και συλλογικότητας για τα ζητήματα της αρχιτεκτονικής και της τέχνης. Σήμερα, οι πρωτοβουλίες του Citylab συμπεριλαμβάνονται στις ανώτερες ελληνικές πολιτισμικές δράσεις και χαίρουν μεγάλης εκτίμησης ανάμεσα στα μέλη της καλλιτεχνικής και επιστημονικής κοινότητας. Η ΑΜΚΕ CITYLAB απαρτίζεται από μια

ομάδα προσώπων από διαφορετικά επιστημονικά πεδία, με κοινό σκοπό τη διεξαγωγή πολιτιστικών δράσεων εκπαιδευτικού και ερευνητικού χαρακτήρα. Από το 2014, διοργανώνει συστηματικά Εκθέσεις και Συμπόσια-Εργαστήρια σχεδιασμού για αρχιτέκτονες, καλλιτέχνες και φοιτητές Σχολών Αρχιτεκτονικής και Καλών Τεχνών. Η AMKE CITYLAB έχει αναπτύξει μια πειραματική μεθοδολογία έρευνας και σχεδιασμού, η οποία συνδυάζει τη θεωρητική προσέγγιση διαφορετικών γνωστικών πεδίων με την εμπειρική εφαρμογή σε στοχευμένες περιπτώσεις. Περισσότεροι από 160 ανεξάρτητοι δημιουργοί και καθηγητές πανεπιστημιακών ιδρυμάτων έχουν παραστεί ως ομιλητές και διδάσκοντες ενώ περισσότεροι από 650 συμμετέχοντες εργαστηρίων έχουν βιώσει την εμπειρία των διοργανώσεων CITYLAB, οι οποίες διανθίζονται από θεατρικές παραστάσεις, μουσικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις. Οι διοργανώσεις της AMKE CITYLAB είναι ανοικτές στο κοινό και αγκαλιάζονται σταθερά από ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Η AMKE CITYLAB έχει συνεργαστεί με δημόσιους φορείς και πανεπιστημιακές σχολές (Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής, Δήμο Πατρών, Δήμο Αθηναίων, ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών, Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών, Τσεχικό Κέντρο Πολιτισμού Αθηνών, Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών – Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων ΣΑΔΑΣ-ΠΕΑ, Πράσινο Ταμείο, Πρεσβείες της Γερμανίας, της Ελβετίας, της Ουγγαρίας, της Πολωνίας, της Σλοβακίας και της Τσεχίας κ.ά.) τόσο αυτόνομα όσο και στο πλαίσιο ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων, όπως το ROCK [Regeneration and Optimisation of Cultural Heritage in Creative and Knowledge Cities / Horizon 2020 Innovative Action (SC5-21 Cultural Heritage as a Driver for Sustainable Growth, 2017-19)]. Στις διοργανώσεις της CITYLAB έχουν τιμηθεί σημαντικές προσωπικότητες της αρχιτεκτονικής για την προσφορά τους στον πολιτισμό (Δημήτρης Φατούρος, Αλέξανδρος Τομπάζης, Δημήτρης & Σουζάνα Αντωνάκης, Τάσος Μπίρης, Αναστάσιος Μ. Κωτσιόπουλος, Δημήτρης Φιλιππίδης).

Το Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου

Το Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου από την ίδρυσή του το 1996 έως και σήμερα, μέσα από συνεργασίες με φορείς, ιδρύματα, πανεπιστημιακές κοινότητες και μουσεία των χωρών της Μεσογείου, έχει προτείνει, διοργανώσει και παρουσιάσει αρχιτεκτονικές δράσεις και παράλληλες εκδηλώσεις, με γνώμονα την εξέλιξη και συνύπαρξη της αρχιτεκτονικής με όλα τα έμβια όντα και το περιβάλλον. Από το 2002 στεγάζεται στο Μεγάλο Αρσενάλι, ένα κτίριο ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής βαρύτητας, που φιλοξενεί και υποστηρίζει την πλειονότητα των δράσεών του. Στην πάροδο του χρόνου έχει καταστεί ένας αξιόπιστος φορέας Αρχιτεκτονικής και Πολιτισμού, μετατρέποντας μια τοπική προσπάθεια σε έναν καταξιωμένο θεσμό με εξαιρετική δυναμική. Το Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου επενδύει στην ανάδειξη της

Αρχιτεκτονικής και των αξιών που απορρέουν από αυτή, προσεγγίζοντας το κοινό και διευρύνοντας την κατανόησή του σε θέματα Αρχιτεκτονικής. Εστιάζει στην εδραίωσή του ως ένας διαρκώς εξελισσόμενος θεσμός αφιερωμένος στην αρχιτεκτονική με υπερτοπική ματιά και στον διεθνή χώρο.

Φιλοδοξεί να διαχειριστεί με διακριτικότητα και σεβασμό την αρχιτεκτονική κληρονομιά του παρελθόντος, ερευνώντας παράλληλα και τις σύγχρονες τάσεις και συσχετίζοντας την αρχιτεκτονική με ζητήματα που αφορούν στην καθημερινή ποιότητα ζωής στον ιδιωτικό και δημόσιο χώρο. Το Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου επιδιώκει να προσεγγίσει τους στόχους του μέσα από ένα ετήσιο πολύπτυχο πρόγραμμα δράσεων που περιλαμβάνει εκθέσεις, διαλέξεις, ημερίδες, συνέδρια, εκπαιδευτικά προγράμματα και εργαστήρια. Η οργάνωση όλων των εκδηλώσεων αποσκοπεί στην ενίσχυση του ενημερωτικού και εκπαιδευτικού με την ευρεία έννοια ρόλου του οργανισμού, με αποδέκτες τόσο τους επαγγελματίες αρχιτέκτονες και φοιτητές Αρχιτεκτονικών Σχολών όσο και το ευρύτερο κοινό. Στα πλαίσια αυτών των δράσεων συμπράττει με συγγενή Ιδρύματα και φορείς στην Ελλάδα και τον ευρύτερο Μεσογειακό χώρο.